

Συνειθίσας βαθμηδόν τὸν ἄνετον τοῦτον βίον, ὅστις μὲ εἶχεν ἐκπλήξει τὸ κατ' ἀρχάς, καθόσον ὁ Γεώργιος εἶχε καὶ ἀμάξας, καὶ τράπεζαν πλουσίαν, καὶ φίλους τῶν ὁποίων οὐκ ὀλίγοι ἔγειναν πελάται μου, ἐλησιμόνησα τὰ παρελθόντα ἢ δὲ εἰκὼν τῆς Πετρούλας ἐπαρουσιάζετο ἐνίοτε εἰς τὴν φαντασίαν μου ὡς φωτογραφία σβυσμένη ἀπὸ τὴν πολυκαίριαν.

Μὴ ἔχων σκοπὸν νὰ γράψω ἀπομνημονεύματα, σπεύδω εἰς τὸ τέλος τῆς διηγήσεώς μου. Ἐπειδὴ ὁ Γεώργιος μὲ εἶπε ποτὲ ὅτι ὁ ἰατρὸς πρέπει καὶ νὰ ἐνδύεται καὶ νὰ κατοικῇ εὐπρεπῶς, ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ εἰς οἰκίαν πλεον εὐπόληπτον καὶ ν' ἀγοράσω καλῆτερα ἔπιπλα. Ἄλλ' ἐπέμεινε νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὰ τῆς ἀποκαταστάσεώς μου, ἐγὼ δὲ νὰ πληρώσω τὸ ἀντίτιμον ὅχι ἐκ τοῦ κεφαλαίου μου, ἀλλ' ἐκ τοῦ μέλλοντος κέρδους. Τόσῳ δὲ εὐγενῆς ἐφάνη ὥστε, θέλων νὰ τὸν ἐξασφαλίσω, ματαίως τὸν παρεκάλεσα νὰ καταθέσω εἰς τὴν Τράπεζάν του τὰ ὀλίγα μου χρήματα. Τέλος πάντων ἐδέχθη. Καὶ ἂν τὸν ἤκουα θὰ μὲ ἀπέφερε δεκαπέντε τοῖς ἑκατόν, τὸ ὅποιον ἀπέκρουσα ὡς ἐναντίον τῆς ἠθικῆς· εὐχαριστήθην μὲ μόνον ἕξ τοῖς ἑκατόν. Πλὴν τούτου τὸ ἔργον μου εὐδοκίμει, καὶ ἐντὸς δεκαοκτῶ μηνῶν ἐπλήρωσα ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἀποκαταστάσεώς μου.

Ἡ εὐτυχία ὅμως δὲν γηράσκει· καὶ πολλάκις οἱ νομίζοντες ὅτι τὴν κρατοῦν καλὰ ἀπατώνται. Ἐμβρόντητος δὲ ἔμαθα μίαν τῶν ἡμερῶν ὅτι ὁ Γεώργιος ἐδραπέτευσεν, ἀφεις τὰς ὑποθέσεις του εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν καὶ γενόμενος αἷτιος νὰ καταστραφῶσιν ἑκατὸν οἰογένειαι. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ σύζυγός του, ἡ ὁποία τῷ εἶχε δώσει τριακοσίων χιλιάδων φράγκων προίκα, ἔμεινε χωρὶς ὀβολόν. Ἐγὼ πάλιν ἤμην εὐτυχέστερος, διότι ἂν ἔχασα τὰ χρήματά μου, μὲ ἔμενε τὸ ἐπάγγελμά μου καὶ ἀρκετοὶ πελάται.

Ἐνόμιζα τοῦλάχιστον ὅτι μὲ ἔμενον ἡπατώμην ὅμως, διότι οἱ πλείστοι, ζημιωθέντες ἕνεκα τοῦ χρεωκόπου, καὶ γνωρίζοντες τὴν μεταιξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ μεγίστην οἰκειότητα, ἀπεστράφησαν καὶ ἐμέ.

Ὅθεν ἀδυνατῶν νὰ ὑποφέρω τὴν τόσῃν καταφρόνησιν, ἐμοίρασα μὲ τὴν δυστυχῆ γυναῖκα τοῦ Γεωργίου, τῆς ὁποίας τὸ λογικὸν ἐξησθένει ἡμέρῃ τῇ ἡμέρῃ, τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς μικρᾶς μου καταστάσεως, καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὴν πατρικὴν μου κατοικίαν, ὅθεν δὲν ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῶ. Καταβαίνων δὲ ἀπὸ τὴν ἀμαξάν, πρῶτον ἄνθρωπον ἀπῆντησα τὸν θεῖόν μου Κωνσταντῖνον.

— Λοιπὸν, ἀνεψιέ μου, εἶπε γελῶν, ἰδοὺ καὶ σὺ μαδιμένος καθὼς καὶ τόσοι ἄλλοι. Βλέπεις ὅτι εἶχον δίκαιον ἀπλῆ συμβουλὴ ἀξίζει καλῆτερα καὶ ἀπὸ παρὰντα δραχμάς.

Ἐπτά ἔτη παρήλθον ἀφοῦ ἔζων καλὰ κακὰ εἰς

τὸ χωρίον μου, ὅταν μίαν πρωῖαν ἤλθε χωροφύλαξ ἀναζητῶν με· ἄνθρωπος, μοὶ εἶπεν, ἐφρονεῦθη καὶ ἔλα γρήγορα νὰ ἐξετάσῃς τὸν νεκρόν.

— Τί συνέβη; ἠρώτησα καθ' ὄδον τὸν χωροφύλακα.

— Τὴν νύκτα ὁ γέρον Χατζῆς ἤκουσε κρότον εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἔχει τὰ χρήματά του· καὶ σηκωθείς ἐπῆρε τὸ πυροβόλον του. Ὁ κλέπτης ἐπήδησε. τότε ἀπὸ τὸ παράθυρον, καὶ ὁ γέρον ἐτράβηξε καὶ τὸν ἐφόνευσε. Ἴδου ὅλη ἡ ἱστορία.

Φθάσας δὲ εἶδον πτώμα ἐξηπλωμένον προῦμυτα ἐντὸς τοῦ κήπου. Μόλις δὲ τὸ ἐγύρισα καὶ ἀντριχίαισα ὅλος.

— Χατζῆ! ἀνεκράξα· ἐφόνευσες τὸν υἱόν σου!

— Ἐφόνευσα κλέπτην, ἀπεκρίθη σκυθρωπὸς ὁ γέρον.

Καὶ μείνας μόνος ἕως οὗ ἔλθη ὁ ἀνακριτῆς, παρετήρουν τὸν νεκρόν· μυριοὶ ὅσοι λογισμοὶ συνετάραξαν τὴν κεφαλὴν μου. Καὶ στρέψας περὶ ἐμὲ τὸ βλέμμα, εἶδον τὰ πάντα ἰλάρᾳ καὶ γαλήνιᾳ· τὰ ἄνθη ἐζωογονοῦντο ἀπὸ τὸν ἥλιον, αἱ πεταλοῦδαι ἐπτερυγίζον φαιδραὶ καὶ τὸ θέρος ἐφαίνετο γελῶν καὶ ψάλλον.

— ὦ! εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, ἡ φύσις γελᾷ ἄνθρωπος ἔπεσε νεκρὸς καὶ ἡ φαιδρότης ἐξακολουθεῖ ὡς νὰ συνετριβῆ σκώληξ ὑπὸ πτέρναν. Οἱ διαβάται παρέρχονται ἀδιάφοροι· οὐδὲ κἂν ἀκούεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ. . . Τὰ πάντα λοιπὸν ὕλη!

Ἐνῶ δὲ ἤμην βυθισμένος εἰς λύπην καὶ λογισμοὺς, ἤκουσα κρότον βημάτων· καὶ στραφείς εἶδον τὸν θεῖόν μου Κωνσταντῖνον, ὁ ὁποῖος, ὡν εἰρηνοδίκτης, ἤρχετο νὰ καταστρώσῃ πρωτόκολλον.

— Ἄ! ἄ! ἀνεκράξεν ἰδὼν με· ἤμην βέβαιος ὅτι θὰ σ' εὔρισκα ὑποκάτω εἰς τὸ δένδρον τοῦτο. Ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ! . . .

— Ποῖον δένδρον, θεῖέ μου;

— Τὸ δένδρον τοῦ μαδηθέντος πτηνοῦ. Κύτταξε! Εἶπε καὶ ἐδακτυλοδείκτησε μικρὸν πτηνὸν, τὸ ὁποῖον πετῶν ἀπὸ κλαδίον εἰς κλαδίον, ἐλαρύγιζεν ἤχους γλυκεῖς μὲν, ἀλλὰ πενθίμους ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ.

— Βλέπεις, εἶπεν ὁ θεῖός μου, τὸ πουλίον τοῦτο; Ἴσως εἶναι ἀπόγονος ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐμάδησε ζωντανὸν ὁ κακοῦργος.

— ὦ θεῖέ μου!

— ὦ! ἐπανελάθειν ὁ ἀγαθὸς γέρον, σκουπίζων τὰ ὀμματουάγια του. Μικρὸν πτηνὸν ἄκακον, μὴ βλάπτει κανένα καὶ κελαδοῦν δι' ὅλους, βαρύνει εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἢ ὅσον ὑποθέτομεν.

JULES NORIAC.

Τί τὸ σημεῖον τῆς προόδου οἴκου, ἔθνος, λαοῦ; Ὅπου πρὸς τὸν ἐρωτῶντα, τίς οὗτος; ἀποκρίνον-

ται· ὁ πατήρ τοῦ δεινός· ἐκεῖ ἡ ἀκμή. Ὅπου δὲ ἀποκρίνονται· ὁ υἱὸς τοῦ δεινός· ἐκεῖ ἡ παρακμή. Τουτέστιν· ὅπου οἱ πατέρες γνωρίζονται διὰ τῶν υἱῶν, ἐκεῖ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὅπου δὲ τὰ τέκνα γνωρίζονται διὰ τῶν πατέρων, ἐκεῖ ἡ πτώσις καὶ ὁ θάνατος.

Γ. ΖΑΧΙΟΥ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Πασίγνωστος εἶναι ἡ συνεχὴς καταστροφὴ τῶν δασῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι διὰ τοῦ πυρός. Ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου πλῆθος ἀναρίθμητον δένδρων ἐκάησαν ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν Εὐβοίᾳ. Αἱ πυρκαϊαὶ αὗται ἀνάπτονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ ποιμένων, ὅπως παρασκευάσωσι βοσκὰς, ἐνίοτε δὲ ὑπὸ τῶν κατοίκων ἕνεκα συμφερόντων ἰδιοτελῶν ἢ ἕνεκα ἀπροσεξίας καὶ ἀπειροκαλίας. Οὐ μόνον οἱ πολλοὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ μᾶλλον πεφωτισμένοι παρ' ἡμῖν πολὺ ἀπέχουσι τῆς γνώσεως τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν. Καὶ ἐξ αὐτῶν ἔτι τῶν ἐνοούντων τὸ γινόμενον κακὸν παρετηρήσαμεν, ὅτι ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἐκτιμῶντες πραγματικῶς ὄλην αὐτοῦ τὴν δεινὴν ἐπὶ τῆς προόδου καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ τόπου ἐπιβρόχην, καὶ τοῦτο διότι ὀλίγοι εἰσὶ παρ' ἡμῖν οἱ εἰς τὰς φυσιογραφικὰς ἐπιστήμας ἀρκοῦντες ἐγκύβαντες, ὅπως γινώσκωσιν, ὅτι ἡ καταστροφὴ ὀρισμένου ἀριθμοῦ βοτάνων ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν φόνον ὀρισμένου ἀριθμοῦ ζῶων καὶ ἀνθρώπων.

Ἡ ὑπαρξίς τῶν δασῶν ἐπὶ τῶν λόφων καὶ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων διατηρεῖ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὴν ὑγρασίαν. Τὰ δένδρα ἐκπέμπουσι ὕδωρ, ψυχραίνουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ διὰ τοῦ μέσου τούτου σταματῶσι τὰ διαβαίνοντα νέφη καὶ προκαλοῦσι τὴν διάλυσιν αὐτῶν εἰς βροχὴν. Τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς ἐπὶ τῶν καταφύτων ὄρεων καὶ λόφων εἰσέρχεται ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς καὶ σχηματίζει τὰς πολυτίμους ἐκεῖνας ἀποθήκας τῶν ὑδάτων, ἐξ ὧν ἀναβρῦει εἰς τὰς ὑπερρείας τῶν ὄρεων καὶ εἰς τὰς πεδιάδας τὸ ὕδωρ τῶν πηγῶν καὶ τῶν φρεάτων. Ἡ σπουδαιότης τῆς διατηρήσεως τῶν δασῶν ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων καὶ ἐπὶ τῶν λόφων ἐνηύθη καὶ ἐξετιμήθη ἀκριβῶς, ὅτε παρετηρήθησαν τὰ φοβερὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐλλείψεως αὐτῶν. Ἡ ἐν Γαλλίᾳ ἐπαρχία τῆς Προβιγγίας ἦτο ἄλλοτε χώρα εὐφορὸς καὶ πλουσία. Ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν ἐν αὐτῇ, ἐξέπεσεν αὕτη ἐντελῶς ἀπὸ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς καλλονῆς καὶ ὀλιβιότητος. «Ἀδύνατον εἶναι, λέγει ὁ Blanqui, οἱ οἰκοῦντες τὰς εὐκραεῖς ζώνας νὰ σχηματίσωσιν ἰδέαν ἀκριβῆ τῶν κεκαυμένων ἐκεῖνων φαραγγῶν τῶν προβιγγιανῶν ὄρεων, ἔνθα δὲν ὑπάρχει πλέον ἀρκοῦσα σκιὰ ὅπως

»φιλοξενήσῃ ἐν μόνον πτηνόν, ἔνθα ὁ ὄδοι-
»πὸρος δὲν ἀπαντᾷ κατὰ τὸ θέρος εἰμὴ σπᾶ-
»νιά τινα βότανα ξηρὰ, ἔνθα ὄλαι αἱ πηγαὶ
»ἀπεξηράνθησαν καὶ ἔνθα βασιλεύει ἀδιακόπως
»θανάσιμος σιγὴ μόλις ἐνίοτε διακοπτομένη ὑπὸ
»τοῦ ἤχου τινῶν ἐντόμων. Ἄμα δὲ ἐκραγῆ
»αὐτόθι θύελλα, χεῖμαρροι καταρρέουσιν αἰφνης
»ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν ὄρεων πρὸς τὰ ξηρὰ λεκανο-
»πέδια, καὶ κατερχόμενοι μετ' ἀκαθέκτου ὄρ-
»μῆς, καταστρέφουσιν οὕτως εἰπεῖν τὴν γῆν χωρὶς
»νὰ ποτίζωσιν αὐτήν, πλημμυροῦσι χωρὶς νὰ
»δροσίζωσιν αὐτήν, καὶ ἀφίνουσι τὸ ἔδαφος ἀ-
»κόμη γυμνότερον φυτικῶ ἔδαφος ἢ πρότερον.
»Ἡ χώρα ἐκεῖ ὁμοιάζει ἐρημον, καὶ ὁ ἀνθρώπος
»ἐπὶ τέλους ἐγκαταλίπει ἐντελῶς τὰς φρικαλέας
»ἐκεῖνας ἐρημίας.» Δὲν εἶδομεν τὴν Προβιγγίαν,
ἀλλ' ἡ περιγραφή τοῦ Blanqui ἐνθυμίζει ἡμῖν
πολλὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης, τῆς Συρίας, τῆς
ἐλάσσονος Ἀσίας καὶ δυστυχῶς αὐτῆς τῆς Ἑλ-
λάδος, ἔνθα ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν ἐπὶ τῶν
ὄρεων ἐπέφερε τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Ἀπαν-
ταχοῦ δὲ ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν παρουσιάζ-
εται μετὰ τῆς καταπληκτικῆς ἐλαττώσεως τοῦ
πληθυσμοῦ καὶ μετὰ τῆς ἐκβαρβαρώσεως τῶν
ἀπολειπομένων κατοίκων. Ἐν τῶν βεβαιωτέρων
καὶ ταχύτερων ἀποτελεσμάτων τῆς καταστροφῆς
τῶν δασῶν ἐν τινὶ χώρᾳ εἶναι ἡ ἀποξήρανσις
τῶν πηγῶν τῶν ὑδάτων, καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν
ὑδάτων συνεπάγει ταχέως τὴν ἐλάττωσιν τοῦ
πληθυσμοῦ. Πρὸ τινων ἐτῶν αἱ ἐφημερίδες τῶν
Πατρῶν ἀνέφερον, ὅτι συνεπέα τῶν γενομένων
ἀλλεπαλλήλων πυρπολήσεων τῶν δασῶν τοῦ Πα-
ναχαϊκοῦ ὄρους, ὀλιγότευσαν οὐσιωδῶς αἱ πηγαὶ
τῶν ὑδάτων τῶν ποτιζόντων τὰς ὠραίας καὶ
εὐφόρους πεδιάδας τῆς Ἀχαΐας. Τὰ δάση συγ-
κρατοῦσι τὴν γῆν καὶ αὐξάνουσι τὴν φυτικὴν
καλουμένην γῆν. Διὰ τῶν δασῶν πολλάκις ἐ-
σταμάτησεν ἡ θαυμαία πρόοδος καὶ μετάστασις
τῆς ἄμμου. Τοῦ μέσου τούτου ἐγένετο ἐπιτυ-
χὴς ἐφαρμογὴ ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τὰς ὄχθας τῆς
διώρυχος τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ.

Ἄλλ' ἡ ὑπαρξίς τῶν δένδρων τὰ μέγιστα
συντελεῖ καὶ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων. Ὁ Δ^{ος} Walhu κατέδειξεν, ὅτι ἡ καλλιέρ-
γεια καὶ ἰδίως ἡ φύτευσις δένδρων εἰς τὰς
πεδιάδας καὶ εἰς τὰ ὄρη, μετέβαλεν ἐπὶ τὸ
ὑγιεινότερον τὸ κλίμα τῆς Ἀλγερίας, ἔνθα πρὸ
εἰκοσιπενταετίας δὲν ἔβροχεν ἐπὶ πέντε ὅλους
θερινοὺς μῆνας, ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ξηρασίαν
ταύτην ἐπήρχοντο ὕετοι καταστρεπτικοί. Σή-
μερον ἡ βροχὴ πίπτει ἐνίοτε κατὰ τὸ θέρος ἐν
Ἀλγερίᾳ, καὶ οἱ ἀθροῖοι ὕετοι κατέστησαν σπα-
νιώτεροι. Ἡ θερινὴ θερμοκρασία ἐγένετο δρο-
σερωτέρη χάρις εἰς τὴν φυτείαν, πρὸς μεγίστην
ὠφέλειαν τῆς ὑγείας τῶν εὐρωπαϊῶν ἀποίκων,
οὓς ἐξήντλουν οἱ παρατεταμένοι ὑπερβολικοὶ
καύσωνες. Τοιαῦτα παραδείγματα δυνάμεθα νὰ